

Academicianul Ion Tighineanu - 70

Pentru iubitorii de etimologii, și nu numai, rămâne o enigmă aproape dihotomică să afle cum oare sub aceeași pălărie se împacă tighineanu sofian cu sofianul Tighineanu?. Cu alte cuvinte ce-ar fi comun între pasiva melancolie sofistică și activa nevoie de luptă și apărare?. Dacă însă e să ne raportăm la contextele arhetipale, atunci e clar că o Cetate stefaniană a Tighinei, în cazul nostru, poate și trebuie re-stăpânită doar prin sofiană înțelepciune.

Cetatea noastră academică a fost asediată în nenumărate rânduri. I-au fost retezate meterezele, înstrăinate câteva contraforturi importante, idem, institute și laboratoare. De la o vreme până și zeloasa anticorupție a prins a-i da târcoale. Și totuși am rezistat. Căci acolo unde-i vorba de suveranitatea unei Cetăți, meritul principal îi revine Pârcălabului suveran.

Pârcălabul, alias Timonierul Vasului sau Președintele, în termeni moderni, este factorul sinergetic determinant, care reușește să coaguleze în juru-i și să motiveze întreaga echipă. Cel puțin din ultimii 1,5-2 ani aș pune în evidență trei victorii importante ale echipei noastre academice în frunte cu neobositul ei Președinte:

1. Declararea sediului drept obiect de patrimoniu și menținerea pe linia de plutire a AȘM (după insistențele tentative publice de disoluție și înstrăinare);
2. Acordul de parteneriat dintre AȘM și Academia Română;
3. Externizarea imaginii forului nostru academic și prezența pe mapamond cu invitarea unor Laureați ai Premiului Nobel și parteneriatele cu alte Academii Europene.

Nu în zadar Președintele Academiei Române menționează într-un recent cuvânt de omagiu „**Conducând o navă greu de păstrat pe traiectorie**” (citez): „Lumea științifică de pe cele două maluri ale Prutului a început să pulseze în unison pe toate coordonatele științei, artei, culturii în general”. Iar caracteristica acad. I.A. Pop făcută omagiatului nostru este amplă și vorbește de la sine: „o personalitate de prim-plan a Științei, un savant autentic, un patriot, un apărător al valorilor intelectuale ale acestui popor și, mai presus, de toate, un Om între Oameni”. Ce-ar mai fi de adaos la aceste cuvinte atotcuprinzătoare?. Doar atât, că este un bun român a cărei inimă bate cu aceeași unire-n cuget și simțiri, noi împărtășind împreună același ideal al Unirii!

Stimate Domnule Președinte, onorat auditoriu! Martin Heidegger, marele filosof al sec. XX intuia sau mai exact anticipa sfârșitul filosofiei clasice și noua paradigmă a gândirii moderne. Într-o scrisoare din 1965 către discipolul său Eugen

Fink el sublinia: „Probabil că filozofia de felul celei de până acum, care s-a bucurat de un prestigiu pe măsură, va dispărea din câmpul privirii aceluia om care va face parte dintr-o civilizație globală guvernată de tehnică”.

Nu în zadar mi-am amintit acest pronostic. Într-o discuție consistentă cu domnul Președinte pe marginea noilor tendințe ale științei moderne, vorbind de fizica cuantică, progresele nanotehnologice și enigmatică particulă Higg, bosonul sau așa-zisă particulă a lui Dumnezeu, am admis câteva asocieri îndrăznețe cu teoria logicii dinamice a contradictoriului și a tertului inclus, formulată de alt mare filozof al sec. XX Ștefan Lupașcu și de sinteza foarte populară în acest început de secol. Trandisciplinaritatea, fondată de alt filozof – matematician celebru Basarab Nicolaescu. Ei bine, gândindu-mă la noua ramură științifică nanotehnologia, domeniu în care Președintele nostru este lider de necontestat, dar și la altă ramură de perspectivă a nanomaterialelor (invenția miraculosului Aerogalnit aparținând aceluiași Ion Tighineanu), nanomedicina deja există, deci, am considerat că de aici până la întemeierea unei noi ramuri a gnoseologiei: nanofilozofia, nu-i decât un pas. Considerați drept simbolică lansarea acestei noi ramuri a științei – Nanofilozofia, o sinteză = sondare în tainele materiei, ale cuvântului și ale Duhului Sfânt) – anume în prilejul acestei primăvăratice aniversări!

Distinse Domn Omagiat: În numele Prezidiului AȘM Vă adresăm urarea tradițională: La multi ani!

Și cum ziceau strămoșii noștri latini: Vivat, crescat, floreat!

24 martie 2025

Ion HADÂRCĂ